Centre Number			Candidate Number		
Surname					
Other Names					
Candidate Signature					

Δ	QA	
/4	U/4	\setminus —

General Certificate of Education Advanced Level Examination June 2014

Panjabi PANJ2

For Examiner's Use		
Examine	r's Initials	
Section	Mark	
1		
2		
3		
TOTAL		

Unit 2 Reading and Writing

Monday 23 June 2014 9.00 am to 12 noon

For this paper you must have:

• the essay questions for Section 3 on an insert (enclosed).

Time allowed

• 3 hours

Instructions

- Use black ink or black ball-point pen.
- Fill in the boxes at the top of this page.
- Answer all questions in Sections 1 and 2 and two questions from Section 3. In Section 3 you must not answer both questions on the same topic.
- You must answer the questions in the spaces provided. Do not write outside the box around each page or on blank pages.
- Answer in Panjabi.
- Do all rough work in this book. Cross through any work you do not want to be marked.

Information

- The marks for questions are shown in brackets.
- The maximum mark for this paper is 100.
- You must **not** use a dictionary.
- If you need extra paper, use the Additional Answer Sheets.
- This unit is divided into three sections.

Section 1 20 marks Section 2 20 marks

Section 3 60 marks

Advice for Section 3

- You are strongly advised to write a plan before beginning each answer.
- To obtain high marks you must give details and facts and express your own opinions/draw your own conclusions. At all times you should explain and justify your answers.

Question 1 (a)

ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। ਹਰ ਉੱਤਰ ਪੂਰੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨੁਕੂਲ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕੋਈ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਉਹ ਜਨਵਰੀ 2012 ਵਿੱਚ 95 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਪਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਲਮ ਹੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਡਿਗਣ ਦਿੱਤੀ। ਆਖਰੀ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ਕਈ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਛਪਵਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸੌ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਵੀਹ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਛਪਵਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਮਿਆਰ ਅਤੇ ਗਿਣਤੀ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਨੇ ਇੰਨੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ।

1941 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ 'ਸਵੇਰ ਸਾਰ' ਅਤੇ 'ਪਿੱਪਲ ਪੱਤੀਆਂ' ਛਪੇ ਤਾਂ 'ਸਵੇਰ ਸਾਰ' ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਲੇਖਕ ਬਣ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੱਡ-ਬੀਤੀ 'ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਐਮ. ਏ. ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਧਮਿਆਲ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਆਂ ਲਿਖਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਜੀ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈਆਂ ਤਾਂ ਦੁੱਗਲ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੈਰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਟਿਕਦੇ ਸਨ। ਸੇਖੋਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਮੋਢੀ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਚਾਈ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚਲੇ 'ਰਹੱਸ' ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਹੀ ਚਲਾਈ ਸੀ। ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਨੇ ਸਚਾਈ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸੇ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਾਸੀਅਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚਲੇ ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਭਾਰਨਾ ਸੀ।

1 (a) (i)	ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋ [÷] ਲੇਖਕ ਦਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? [1 ।	mark]
1 (a) (ii)	ਪਹਿਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਵਾਕਅੰਸ਼ 'ਕਲਮ ਹੱਥੋਂ ਨਹੀਂ ਡਿਗਣ ਦਿੱਤੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੌਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱ ਲਿਖੋ। [1 ।	ਚ mark]
1 (a) (iii)	ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ ? ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਲਿਖੋ । [2 m	arks]
1 (a) (iv)	ਕਿਹੜੀ ਰਚਨਾ ਨਾਲ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਬਣੇ ? [1 ।	mark]

1 (a) (vi) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਲਿਖਤ ਕਲਾ ਦਾ ਪਿਆ ? ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ?	ਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ [2 marks]
1 (a) (vii) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੈ ?	[1 mark]

Question 1(b)

ਹੇਠ ਦਿੱਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਾਰਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਦਿਓ।

ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ?

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ਤੋਂ ਝੱਟ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਸੁਭਾਅ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਨਵੀਨਤਾ ਨਾਲ ਨਿਭਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ 'ਪੁਰਾਣਾ ਤਿਆਗਣਾ ਤੇ ਨਵਾਂ ਅਪਨਾਉਣਾ' ਦੀ ਸੋਚ ਵਿਕਾਸ ਹੈ? ਬਿਨਾਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਫਸਲ ਉਗਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ। ਪੰਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਹਰਿਆਵਲੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਤੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੁੱਟਿਆ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਨਾਜ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਧਰਤੀ ਜਿਹੜੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਿਆਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਸਰਾ ਤੇ ਬੇਘਰਿਆਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵੰਡਦੀ ਸੀ, ਅੱਜ ਇੰਨੀ ਤੰਗ ਦਿਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗਿੱਠ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ।

ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਮੋਬਾਇਲ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਆਦਿ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਹੁਣ ਗੁੱਡੀਆਂ-ਪਟੋਲ੍ਹੇ ਤੇ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਰਚਦੇ। ਅੱਜ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਜਾਂ ਗੁਰੂਆਂ-ਪੀਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਮਰਦ ਟੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਔਰਤਾਂ 'ਤੇ ਫਿਕਰੇ ਕੱਸਣਾ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਟੋਲੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਫੈਸ਼ਨਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਸੀਰੀਅਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਵਧੇਰੇ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਮਹਿੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਚੁੰਧਿਆ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਅੱਗੇ ਗੀਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਗੀਤ ਕੁੜੀਆਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ। ਲੱਚਰ ਗਾਇਕਾਂ ਨੇ ਸਾਫ-ਸੁਥਰੀ ਗਾਇਕੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਕਸ ਤੇ ਵੀ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਹੈ।

1 (b) (i)	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ।	
		[1 mark]
1 (b) (ii)	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।	
		[1 mark]
1 (b) (iii)	ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਬਹੁਤ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।	
		[1 mark]
1 (b) (iv)	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਅੱਜ ਵੀ ਖਿਡੌਣਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡ ਕੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ।	
		[1 mark]
1 (b) (v)	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਪੱਛਮੀ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ।	
		[1 mark]

Question 1(c)

ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ

ਵਾਰਤਾ ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਦੇ ਵਾਕ ਪੜ੍ਹੋ । ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਲੇ ਸਫੇ ਤੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਠੀਕ ਵਾਕ ਦਾ ਨੰਬਰ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ ।

ਉਦਾਹਰਣ:	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾ ਕੇ	6	
<u>o</u> c 000.	THE STIP OF STIP OF THE STIP O		
1 (c) (i)	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ		[1 mark]
1 (c) (ii)	ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ		[1 mark]
1 (c) (iii)	ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਚਾਦਰਾਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਬਜਾਏ		[1 mark]
1 (c) (iv)	ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ਹੂਰੀਆਂ ਨੇ		[1 mark]
1 (c) (v)	ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤ ਪਰਿਵਾਰਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ		[1 mark]

	ਦੂਜਾ ਭਾਗ
2	ਭਾਰਤ ਦਾ ਅਨਾਜ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਕਰ ਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।
3	ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।
4	ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
5	ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਨ-ਪਰਚਾਵਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।
6	ਗੁੱਡੀਆਂ ਪਟੋਲ੍ਹਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।
8	ਛੇਤੀ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ।
9	ਕੁੜੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
10	ਹਾਸੇ- ਮਖੌਲ ਤੇ ਕੇ ⁻ ਂਦਰਿਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ।
11	ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋ [:] ਆਮ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
12	ਬੈਠ ਕੇ ਫੈਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

Please note: Numbers 1 and 7 do not appear in the above grid.

20

Question 2

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਉਲਥਾ ਕਰੋ :

International music maestro – Ravi Shankar

Ravi Shankar, the great Indian sitar player who influenced stars like The Beatles, has died aged 92. He failed to recover from surgery to replace a heart valve last week and died in San Diego Hospital yesterday with his wife Sukanya at his side. Hailed as the 'godfather of world music' by George Harrison, Shankar shot to fame in the 1960s, making classical Indian music popular worldwide through his work.

Indian Prime Minister Manmohan Singh last night described Shankar as a "national treasure and global ambassador of Indian culture". Shankar's soundtrack for the 1982 film Gandhi was nominated for an Oscar. Shankar was the father of US singer Norah Jones and sitar star Anoushka Shankar Wright. Jones said, "His music touched millions of people. He will be greatly missed by me and music lovers everywhere."

[20 marks]

20

Writing

See the Insert for the questions.

For Essay 1, write the number of the question you have chosen in the box below, eg 3 (a).

Go to page 18 to write your answer to Essay 2.

If you need extra space to write your answer to Essay 1, you must use an Additional Answer Sheet, clearly indicating the question number you are answering.

You must not write an answer to Essay 2 in the space provided for Essay 1.

ESSAY 1

Writing

See the Insert for the questions.

For Essay 2, write the number of the question you have chosen in the box below, eg **4** (a). If you need extra space to write your answer to Essay 2, you must use an Additional Answer Sheet, clearly indicating the question number you are answering.

You must not write an answer to Essay 2 in the space provided for Essay 1.

ESSAY 2

END OF QUESTIONS

60

There are no questions printed on this page DO NOT WRITE ON THIS PAGE ANSWER IN THE SPACES PROVIDED Acknowledgement of copyright-holders and publishers

Permission to reproduce all copyright material has been applied for. In some cases, efforts to contact copyright-holders have been unsuccessful and AQA will be happy to rectify any omissions of acknowledgements in future papers if notified.

Question 2 Source: Metro

Copyright © 2014 AQA and its licensors. All rights reserved.

